

SAMMANFATTANDE BEDÖMNING ST-SPUR-inspektion

Inspektionsdatum: 161128-161129

Universitetssjukhuset
Sjukhus

Örebro
Ort

Ögonkliniken
Klinik

Pär Kanulf och Susann Andersson
Inspektörer

Gradering

- A Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetskriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer.
- D Flera allvarliga brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd.

STRUKTUR

A Verksamheten

Ögonkliniken Universitetssjukhuset Örebro (USÖ) är inte länsklirik. I lanstinget finns ytterligare två öppenvårdsmottagningar, Karlskoga och Lindesberg. Upptagningsområdet för USÖ är ca 280 000 invånare. Kliniken leds av en verksamhetschef med stöd av tre medicinskt ledningsansvariga sektionschefer (kirurgisk enhet, medicinsk enhet, medicinsk retina enhet) samt tre avdelningschefer inklusive chefen för den administrativa enheten.

Förutom länets egna patienter tar ögonkliniken emot remisspatienter från stora delar av landet. Det mesta av vården sköts polikliniskt, men det finns en egen vårdavdelning med 12 slutenvårdsplatser. Kliniken handlägger majoriteten av patienter förutom de som faller inom rikssjukvården och elektrofysiologiska utredningar.

Kliniken har 24 timmars jour och operationsberedskap för patienter med akuta ögonåkommor. Verksamheten är tillräckligt allsidig avseende patientsammansättning och sjukdomspanorama, för att målbeskrivningens krav skall kunna uppfyllas. Det finns skriftliga riktlinjer från verksamheten om hur specialistutbildningen skall genomföras och utvärderas. En jämställdhetsplan finns på landstingsnivå.

- A Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning
- B Uppfyller SOSFS
- C Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas
- D Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs

B Medarbetarstab och interna kompetenser

Samtliga handledare har specialistkompetens i oftalmologi. Alla handledare har genomgått

Ögon Örebro 161128

handledarutbildning förutom en, som planerar göra detta under våren 2017. Specialistkompetent studierektor finns som har genomgått handledarutbildning. Vederbörande har en skriftlig uppdragsbeskrivning samt arbetstid avsatt för uppdraget. Det finns tre disputerade läkare, varav en biträdande professor, på kliniken samt en doktorand. Det föreligger en hög ambitionsnivå och möjlighet finns att ge ST-läkarna adekvat handledning och instruktioner i det kliniska arbetet. Instruktionsmall finns för hur handledning skall gå till. Planerade handledarträffar förekommer.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS	☒
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

C Lokaler och utrustning

Lokalerna är ändamålsenliga om än inte moderna men med god teknisk utrustning. ST-läkarna har tillgång till arbetsplats med egen dator. Det finns god tillgång till bibliotekstjänst och aktuella tidskrifter.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☒
B	Uppfyller SOSFS	☐
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

PROCESS

D Tjänstgöringens uppläggning

Alla ST-läkare genomgår landstingets och klinikens eget introduktionsprogram och har ST-kontrakt. Det finns en välstrukturerad, tydlig och skriftlig handlingsplan för ST-utbildningen, som anpassas för varje ST-läkare. Denna revideras vid behov. Även vikarierande underläkare får handledning.

Alla ST-läkare erbjuds 2-3 månaders sidutbildning.

Jourtjänstgöring upptar en adekvat del av den totala tjänstgöringen.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS	☐
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

E Handledning och uppföljning

Alla ST-läkare och vikarierande underläkare har en personlig handledare.

Handledarsamtal finns delvis schemalagt och målet är två timmar i månaden. Handledarsamtal dokumenteras till viss del av ST-läkarna. Uppnådd kompetens, förvärvade kunskaper och färdigheter i enlighet med målbeskrivningen dokumenteras. Specialistkollegium genomförs en gång årligen. Inför detta specialistkollegium används en strukturerad självvärderingsmall för ST-läkarna och återkopplingen ska ske via handledarna. Verksamhetschefen har regelbundna medarbetarsamtal med samtliga ST-läkare.

I det dagliga kliniska arbetet har ST-läkaren viss tillgång till frågedoktor. ST-läkarna har tillgång till schemalagd ”frågedoktor” på förmiddagarna. På eftermiddagarna finns dock alltid tillgång till specialist att rådfråga.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS	☒
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

F Teoretisk utbildning

Teoretiska kurser och utbildningar planeras in i ST-tjänstgöringen och ST-läkaren får gå 1-2 förekommande ST-kurser inom specialiteten per termin. ST-läkarna erbjuds även andra externa utbildningar, t.ex. regionala och nationella ST-dagar inom specialiteten, samt landstingsgemensamma kurser inom ledarskap, kommunikation och forskningsmetodik. ST-läkarna erbjuds även andra landstings gemensamma kurser som uppfyller kraven i delmål a-b i nya ST-utbildningen. ST-läkarna är också aktiva i planering och genomförande av kliniskens interna utbildning (1.5 tim/vecka). Regelbundet återkommande ST-undervisning på kliniken är under uppbyggnad. Schemalagd tid för självstudier ges med 4 timmar varannan vecka.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☒
B	Uppfyller SOSFS	☐
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

G Medicinsk vetenskap och kvalitetsarbete

Alla ST-läkarna deltar i en landstingsgemensam kurs för att uppnå medicinskt vetenskapligt syn- och förhållningssätt enligt målbeskrivningen. Vetenskapliga arbeten utförs. Dessa arbeten redovisas i samband med nationellt möte i form av poster eller föredrag. Om ST-läkaren så önskar finns möjlighet till fortsatt forskning. Granskning av vetenskapliga artiklar sker inom ramen för kliniskens interna utbildningar. Två självständiga forskningsprojekt har publicerats under det senaste året.

Alla ST-läkare skall göra och dokumentera ett kvalitetsarbete.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☒
B	Uppfyller SOSFS	☐
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

H Ledarskapskompetens och kommunikativ kompetens

ST läkarna deltar i en landstingsgemensam kurs i ledarskap och kommunikation. I det dagliga arbetet förekommer viss återkoppling av ST-läkarens kommunikativa kompetens. Medsittning görs ibland. ST-läkaren har själv uppdrag som handledare för AT-läkare, läkarstudenter och ST-läkare i allmänmedicin.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☒
B	Uppfyller SOSFS	☐
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

Styrkor

- Hög ambitionsnivå och engagerade handledare
- Utbildningsklimatet är gott
- Specialistkollegium
- Schemalagd ”frågedoktor” finns på f.m.
- Administrativ tid finns avsatt
- Goda möjligheter till sidoutbildning
- God stämning
- Krav på specialistexamen finns ej, men tid för instudering på arbetstid ges
- Kliniken har en god teknisk utrustning
- Goda möjligheter ges till forskning
- Disputerade läkares kompetens används i ST-utbildningen
- Regelbundna referat från vetenskapliga tidskrifter
- Goda möjligheter finns för ST-läkare att handleda studenter

Svagheter

- Otillräcklig administrativ del av introduktionsprogrammet
- Ej optimal tillgång till frågedoktor tidsmässigt.
- Föråldrad version av handlingsplanen för ST-utbildningen inom landstinget samt klinikens generella ST-plan
- För få tillfällen för intern ST-utbildning
- Regelbunden kunskapskontroll saknas
- Otillräcklig dokumentation av handledarträffar (ST)
- Otillräcklig strukturering av schemalagd handledning
- Otydlig kommunikationen mellan ST-läkare och verksamhetsledning
- Målbeskrivningen för kirurgisk retina-placering uppnås inte med nuvarande upplägg
- Dålig flexibilitet gällande möjlighet att delta i ST kurser

Förbättringspotential

- Optimera introduktionsprogrammet
- Stöd av ”frågedoktor” finns schemalagd men kan utökas
- Handlingsplan för ST-utbildningen inom landstinget bör uppdateras liksom klinikens generella ST-plan
- Den interna ST-utbildningen bör utökas
- Frekventare användning av etablerade uppföljningsinstrument, exempelvis medsittning, muntliga eller skriftliga diagnostiska prov
- Förbättra dokumentationen av handledarträffar (ST)
- Bättre strukturering av schemalagd handledning
- Kommunikationen mellan ST-läkare och verksamhetsledning kan förbättras
- Bättre följsamhet av målbeskrivningen för kirurgisk retina-placering
- Större flexibilitet gällande möjlighet att delta i ST-kurser
- Utökning av specialistkollegium till 2 ggr/år är önskvärt